

Aziz yoldaş,

St.Petersburg Devrimci parti örgütü"için hazırladığınız tasarının eleştirilmesi için yaptığınız ricayı memnuniyetle yerine getiriyorum. (Genellikle St.Petersburgta-ki Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinin örgüt çalışmasını kasteder görünüyorsunuz.) Ortaya koyduğunuz mesele o kadar önemli ki, St.Petersburg komitesinin bütün üyeleri ve hatta bütün Rus Sosyal Demokratları bu meselenin tartışılmasına katılmalıdır.

Herşeyden önce, başlangıçtaki "Liga" örgütlenmesini (sizin adlandırdığınız gibi "Liga tipi") biçimsizliğine ilişkin açıklamanızla tamamen aynı düşüncede olduğumu ifade edeyim. Raboçeye Dyelo (nun savunucularının "demokratik" ilkeler adına büyük bir gururla ve azimle şampiyonluğunu yaptığı seçim sistemi ve işçilerin aktif çalışmadan kopmaları durumuna karşılık, ilerici işçiler arasında ciddi bir eğitim ve devrimci bilinçlendirme olmadığından söz ediyorsunuz.

Durum esasında şudur: 1) Ciddi eğitim ve devrimci bilinçlendirmenin olmayışı (sadece işçiler arasında değil, entellektüeller arasında da), 2) Seçim ilkesinin yanlış anlatılması ve aşırı derecede uygulanması ilkesi ve, 3) İşçilerin aktif devrimci çalışmadan kopmaları - St.Petersburg örgütünün ve partimizin diğer bir çok mahalli örgütünün başarısızlığının esas nedeni gerçekte burada yatıyor.

Mektubunuzdaki genel açıklamalardan anladığım kadarıyla, örgütsel görevlere ilişkin temel görüşümüzü tamamen paylaşıyorum ve örgüt planınıza da katılıyorum.

Sizinle özellikle tamamen aynı görüşte olmanın nedeni, bütün Rusya ölçüsündeki çalışmaya ve bir tüm olarak Partinin çalışmasına bağlı görevlere özel bir önem verilmesi gerektiğine inanmamdır. Tasarınızda bu birinci maddede ifade ediliyor ve şöyledir: "İşçiler arasında devamlı muhabirleri bulunan ve örgüt içindeki çalışmayla sıkı bağı olan Iskra gazetesi partinin yönetici merkezidir (bir komitenin veya sentin değil)." Ben sadece, teorik gerçekleri, taktik ilkeleri, genel örgütsel düşünceleri ve istenen anda tüm partinin genel görevlerini açıklayıp geliştiren gazetenin, Partinin ideolojik önderi olabileceğini ve olması gerektiğini söylemekle yetineceğim. Fakat sadece, bütün komitelerle kisisel bağları sağlayan, Rus Sosyal Demokratları arasındaki en iyi bütün devrimci güçleri kucaklayan ve yayınların dağıtılması, bildiri, güçlerin yerleştirilmesi, özel bazı girişimlerde sorumluluk alacak kişi ve gurupların saptanması ve bütün Rusya ölçüsünde bir ayaklanma vs. gibi Partinin bütün genel meseleleriyle uğraşan özel bir merkezi gurup (buna Merkez Komitesi diyelim) hareketin doğrudan doğruya pratik önderi olabilir. Örgütün tam bir gizliliği ve hareketin sürekliliğini korumak esas olduğundan, Partinin iki yönetici merkezi olabilir ve öyle olmalıdır: Bir M.O. (Merkezi Organ) ve bir M.K. (Merkez Komitesi). Birincisi ideolojik önderlikten, ikincisi ise, direkt ve pratikte önderlikten sorumlu olacaktır. Bu guruplar arasında sadece tek bir parti programıyla değil, fakat aynı zamanda iki gurubun birleşimi ile (her iki gurupta, M.O. ve M.K. birbirleriyle tam bir ahenk içinde olan kişilerden oluşmalıdır) ve düzenli, sistematik birleşik toplantıların düzenlenmesiyle, eylem birliği ve gerekli dayanışma mutlaka sağlanmalıdır. Ancak böylece, bir, taraftan M.O? Rus jandarmasının genişlemesinin yanısıra yerleşebilir, süreklilik ve tutarlılığı kesinleşebilir ve diğer taraftan M.K. bütün temel meselelerde M.O. ile tam bir birlik içinde olacak ve hareketin pratik bütün yönlerde doğrudan sorumluluğunu almak için yeterli özgürlüğe sahip olacaktır.

Bu yüzden Tüzüğün 1. maddesi (sizin tasarınıza göre) yönetici organ olarak sadece parti organını tanımakla yetinmemeli (elbetteki, bu gereklidir), fakat aynı zamanda bir mahalli örgütün, bu merkezi kuruluşların yaratılması, desteklenmesi ve sağlaştırılması için aktif çalışma görevine kendini verdiğini de belirtmelidir. Bu merkezi kuruluşlar olmadan partimiz bir parti olarak var olamaz.

Daha sonra, 2. maddede komitenin "mahalli örgütü yönetmesi" gerektiğini (şöyle demek belki daha doğru olacaktır: "Partinin bütün mahalli çalışması ve bütün mahalli örgütleri"; ancak ben formülasyonun detaylarına girmeyeceğim), ve komitenin hem işçiler ve hem de entellektüellerden oluşması gerektiğini, çünkü bunları iki ayrı komiteye ayırmanın zararlı olacağını söylüyorsunuz. Bu kesinlikle doğrudur. Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinin sadece bir tek komitesi olması ve bununda kendini bütünüyle Sosyal Demokrat çalışmaya veren tam inanmış Sosyal Demokratlardan oluşması gerekir. Mümkün olduğu kadar fazla işçinin tam sınıf bilincine vardığını, profesyonel devrimci ve komite üyesi (x) olduğunu özellikle göreceğinizi söyleyebilirim. Bir zamanlar iki değil, tek bir komite vardı ve komite üyelerinin işi, kisisel olarak, özel önemi olan çok sayıda işçiyi tanımaktı. İşçilerin arasındaki meselelerde öndenliği alabilmek için, her yönde ilerleyecek yola sahip olmak, çok sayıda işçi tanımak ve her türlü kanalın bulunması vs. vs. gerekir. Bu yüzden komite, işçilerin arasından işçi sınıfı hareketi

(x) Komiteye alacağımız devrimci işçilerin, işçi yığınları arasında en çok bağı ve en iyi "nitelikte" olanlardan seçmek zorundayız.

tinin, mümkün olan bütün esas önderlerini içine almak zorundadır; komite mahalli hareketi bütün yönlerden yönetecek bütün mahalli kuruluşlarına, güçlerin ve parti araçlarının sorumluluğunu üzerine alacaktır. Siz komitenin nasıl oluşacağını söylemiyorsunuz. -bu konuda özel kuralların gerekliliği üzerinde anlaşacağımızı sanıyorum; komitenin oluşturulması Sosyal Demokratlar için karar verilmesi gereken acil bir meseledir. Bellikide yeni üyelerin komiteye girmesinin komite üyelerinin çoğunluğunun (veya üçte ikisinin vs.) kararıyla gerçekleşeceğine işaret edilecektir ve böylece komite bütün bağların (devrimci açıdan) güvenilir ve (politik anlamda) emin ellere verildiğini ve aday üyelerin ileri derecede hazırlandığını görmelidir. M.O. ve M.K. miz olduğunda, yeni komiteler sadece bunların işbirliği ve onaya ile oluşacaktır. Mümkün olduğu kadarıyla komitelere çok fazla üye girmemelidir. (böylece komiteler eğitilmiş, her biri devrimci eylemin özel bir dalında ihtisaslaşmış kişilerden oluşacaktır), fakat aynı zamanda bütün yönlerden çalışmaya üzerine alacak, tam temsil etme durumunda ve kararları uygulayacak yeterli sayıda üyeyide ihtiva etmelidir. Üyelerin sayısı çok fazla olursa ve sık sık toplanmaları zorlaşırsa, komiteden özel ve çok sayıda (5 veya daha az sayıda kişiden oluşsun diyelim) bir yürütme gurubu seçmek gerekebilir. Şüphesizki, sekreter ve tüm olarak çalışmaya pratikte rehberlik etme yeteneğindeki kişiler dahil olacaktır. Tutuklamalar olduğunda çalışmanın durmaması için, bu guruba aday üyelerden de alınması özellikle önemlidir. Yürütme kurulunun çalışmaları, buraya üye olmak vs. komitenin genel toplantısında onaya sunulmalıdır.

Daha ileride komiteden sonra bunun altında şu kuruluşlara teklif ediyorsunuz: 1) tartışma toplantıları ("en iyi" devrimcilerin konferansları), 2) semt gurupları ile, 3) bunların her birine bağlı olan propaganda gurubu, 4) fabrika gurupları, ve 5) bir bölgedeki fabrika guruplarının delege "temsilcilerinin toplantıları." Diğer bütün kuruluşların (sizin sözünü ettiklerinizin yanı sıra, aşırı derecede birbirinden ayrılmış oyanlarda) komiteye tabi oymaları gerektiği konusunda sizinle tamamen aynı düşüncedeyim ve semt guruplarıyla (çok büyük şehirler için) fabrika guruplarının (her zaman ve her yerde) varlığı için bu gereklidir. Birçok detay meselelerde sizinle tamamen hem fikir değilim gibi görünüyor. Örneğin, "tartışma toplantıları" meselesini ele alırsak, ben bunların tamamen gereksiz olduğu kanısındayım. "En iyi" devrimciler tamamen komitede olmalı veya özel bir çalışmaya katılmalıdır (basım, nakil, ajitasyon görevleri, örgütte, diyelimki pasaport bürosu veya casuslarla ve ajan provakatörlerle uğraşan savaş birliklerinde veya ordudaki guruplarda vs.).

"Konferanslar" komitede veya her semtte, her fabrikadaki propaganda, işkolu (dokuma, mekanik, deri) öğrenci, edebiyat çevrelerinde verilecektir. Neden konferanslar özel bir kuruluşu gerektirsin?

Devam edelim. Çok haklı olarak Iskra'ya yazı yazma fırsatının doğrudan "her isteyene" tanınmasını talep ediyorsunuz. Yalnız "doğrudan" sözcüğü "her isteyen" gazetesinin bürosuna veya edrisine kabul edilmesinin kastedildiği şeklinde anlaşılmalıdır, ancak isteyen herkesin gazeteyi yayınlayanlara mektup iletmesi (veya göndermesi) zorunludur. Elbetteki adresler oldukça geniş bir çevre tarafından bilinecektir; ne varki, mektuplar her isteyene değil, güvenilir ve gizlilik şartlarını izleme yeteneği bilinenlere verilmelidir. Belki de, sizin önerdiğiniz gibi her semtte bir kişiye değil, bir çok kişiye verilmesi gerekebilir. Bizim çalışmamızda yer alan herkesin, tek tek her bir gurubun, kararlarını, istek ve taleplerini mutlaka komitenin olduğu kadar M.O. ve M.K. nin de dikkatine sunma hakkının olması da gereklidir. Eğer bunu yapabilirsek, Parti görevlilerinin bütün konferansları, sakat bir iş yapmadan ve "tartışma toplantıları" gibi gizlilik kurallarına aykırı bir durum yaratılmadan, doğru ve tam bilgilerin yardımı ile yapılmış olacaktır. Elbetteki, mümkün olduğu kadar çok sayıda görevlinin kişisel konferans vermeleri yolunda çaba harcamalıyız -ancak bu durumda her şey gizliliğe riayet edilmesine bağlıdır. Rusyada genel mitingler ve toplantılar nadiren ve istisnai şekilde olur ve "en iyi" devrimcilerin bu mitinglere katılmalarına izin verirken tehlikelere karşı çok dikkatli olunması gerekir, çünkü genel olarak ajan provakatörlerin buralara sızması ve casusların mitingte katılanları izlemesi kolaylaşacaktır. Önce şöyle davranılması daha doğru olur: Büyük bir genel toplantı (diyelimki 30 la 100 kişi arasında) düzenlemek mümkün olursa (yaz aylarında ormanlarda veya bu amaç için temin edilen dairelerde), komite "en iyi" devrimcilerden bir veya ikisini, toplantıya katılanların olumlu kişiler olup olmadığına iyice anlamak için gönderilmelidir, yani örneğin fabrika çevrelerinden mümkün olduğu kadar çok sayıda sağlam üyenin çağrılıp çağrılmadığının vb. anlaşılması gibi. Ancak bu toplantılar resmi olarak kayda geçirilmemeli, Tüzüğe konulmamalı ve düzenli olarak yapılmamalıdır. Meseleler, toplantıya katılan herkesin, orada bulunan herkesi öğrenebileceği yani herkesin bir gurubun "temsilcisi" olduğunun bilineceği şekilde sıralanmamalıdır. İşte benim sadece "tartışma toplantılarının" değil, fakat aynı zamanda "temsilcilerin toplantılarına" da karşı çıkışımın nedeni budur. Bu iki kuruluşun yerine şöyle bir kural teklif edeceğim. Komite, pratikte hareketin içinde olanların ve genel olarak da

işçilerin mümkün olduğu kadar çok katıldığı büyük toplantılar örgütlemekle uğraşmalıdır. Toplantının yeri ve zamanı, durumu ve bileşimi, bu tür gizli meselelerden sorumlu olan komite tarafından tayin edilmelidir. Açık havada ve ormanlarda yapılan daha az resmi nitelikteki işçi toplantılarının hiç bir şekilde bu yolla sınırlandırılmayacağı biliniyor. Tüzüğe bu konuda hiç bir madde koymamak belki de daha iyi olur.

Daha ilerde, semt guruplarının en öncelikli görevinin yayınların düzenli olarak dağıtılmasını örgütlemeleri olduğu konusunda sizinle tamamen aynı düşüncedeyim. Bence semt komiteleri esas olarak fabrikalarda komiteler arasında aracılık ve hatta aracılıktan çok kuryelik görevini yerine getirmelidir. Bunların başlıca görevi gizlilik kurallarına uyarak komiteden aldıkları yayınları başarılı şekilde dağıtmak olmalıdır. Eğer biz, özel bölge dağıtımıyla, o bölgedeki bütün fabrikalar ve mümkün olduğu kadar fazla işçi evi arasında düzenli bir bağ kurabilirsek, bu gerek gösteriler ve gerekse ayaklanma için çok büyük bir değer taşıyacağından, bizim için son derece önemli bir görevdir. Yayınlar, bildiriler ve açıklamaların vs. düzenli olarak yerine ulaşmasını ve bunun süratle gerçekleştirilmesini organize etmek, görevlilerin bu amaç uğruna çok sıkı çalışarak, eğitilmelerini, gelecekteki gösterilerin ve ayaklanmaların hazırlanması çalışmasına daha fazla ağırlık verilmesini sağlayacaktır. Yayın dağıtımını, ayaklanma, direniş veya karışıklık zamanlarında organize etmek çok geçtir, bu çalışma dağıtım ayda iki veya üç kere mecburi hale getirilerek yavaş yavaş kurulabilir. Eğer gazete çıkarılamıyorsa, bildiriler dağıtılabilir ve dağıtılmalıdır, dağıtım mekanizmasının hiç bir şekilde boş durmasına izin verilmemelidir. Bu mekanizma bir gecede tüm St. Petersburg işçi sınıfını harekete geçirmeyi ve aynı zamanda ona hitap etmeyi mümkün kılacaktır. Bir düzuma getirilmelidir. Bu kesinlikle ütopyik bir amaç da değildir, bildirilerin merkezden daha dar irtibat çevrelerine ve onlardan da dağıtıcılara sistemli olarak geçmesi sağlanacaktır. Bence, semt komitelerinin görevleri, irtibat ve geçiş çalışmasını aşacak şekilde genişletilmemeli veya daha eksiksiz koymak gerekirse, bunların görevleri aşırı bir dikkatle genişletilmelidir. Yoksa bu durum sadece keşfedilme riskini arttırır ve çalışmanın bütünlüğüne zarar verir. Elbetteki, bütün parti meselelerini tartışma konferanslarında yapılmalıdır, ancak mahalli hareketin bütün genel meseleleri üzerine kararlar sadece komite tarafından alınmalıdır. Semt guruplarının, yayının devrimi ve dağıtımına ilişkin bütün teknik alanlarda bağımsız hareket etmesine izin verilmelidir. Semt komitelerinin, bileşimi komite tarafından saptanmalıdır. Bu şöyle yapılabilir: Komite kendi üyelerinden bir veya ikisini (veya komitede bulunmayan yoldaşları) şu veya bu semtte delege olarak seçer ve bunlara bir bölge gurubu kurmalarını bildirir. Bölge gurubu komitenin bir koludur ve gücünü komiteden alır.

Şimdi de propaganda çevreleri meselesine geçiyorum. Propaganda güçlerimiz fazla olmadığından, bu tür çevreleri her bölgede ayrı ayrı örgütlendirmek zordur. Propaganda, komitenin tümü tarafından tek ve aynı ruhla sürdürülmeli ve iyice merkezileştirilmelidir. Bu meselede benim düşüncem şöyledir: Komite, üyelerinin bir çoğuna (komitenin bir kolu veya komitenin kuruluşlarından birisi olacak olan) propaganda grubu örgütlendirmelerini bildirir. Bu gurup, gizlilik kurallarına uymak için semt guruplarının imkanlarından yararlanarak, propaganda çalışmasını bütün şehirde ve komitenin "alanındaki" bütün mahalli semtlerde yürütülmelidir. Eğer gerekirse, bu gurup alt guruplar kurar, görevlerinin bir kısmını bunlara devreder, ancak bütün bunlar sadece komitenin izniyle yapılabilir. Komite her zaman, kayıtsız ve şartsız olarak, hareketin bütünüyle herhangi bir bağı olan bir guruba, alt guruplara veya çevrelere kendi temsilcisini seçme hakkına sahiptir.

Bu türden bir örgütlenme, komitenin veya alt kuruluşların kolları, harekete hizmet eden çeşitli gurupların hepsinde aynen uygulanmalıdır. Örneğin lise ve yüksek okullardaki öğrenci guruplarında; hükümet memurları arasındaki taraftarların guruplarında; nakil, basım ve pasaport guruplarında; gizli toplantı yerleri düzenleyen guruplar arasında; casusları etkisiz hale getiren guruplarda; askerlikle ilgili guruplarda; silah temin eden guruplarda; "maddi gelir getiren işletmeleri" organize eden guruplarda vs. Gizli bir örgütü yaşatma sanatı, mümkün olan her şeyi kullanmak, "herkese yapacak bir iş vermekle", aynı zamanda hareketin tümüne önderlik etmeyi başarmakla, elbetteki yönetimde bulunmak yeteneği ile değil, otorite, enerji, daha fazla deneyim, daha çok yönlü olmakla, daha çok yetenekle gerçekleştirilir. Bu teklif, eğer merkeze büyük bir güce sahip yeteneksiz bir kişi girerse, katı merkezîyetçiliğin hareketi kolaylıkla mahvedebileceği yolundaki muhalefet ihtimaline karşı yapılmıştır. Elbetteki, buda mümkündür ancak bu ademi merkezîyetçilik veya seçim ilkesiyle giderilemez, böyle bir şeyin geniş ölçüde uygulanmasına kesinlikle izin verilemez ve otokrasi şartları altında sürdürülen devrimci çalışmaya zarar verir. Hiç bir tüzükte buna karşı engelleme yapılamaz, bu sadece, tek tek her gurupçuğun kararlar almasıyla başlayan, M.K. ve M.O. na çağrıda bulunmasıyla devam eden ve (en kötü ihtimalle) yönetimdeki kesinlikle yeteneksiz kişinin buradan atılmasıyla son bulan, "yoldaşça etkileme" tedbirleri ile engellenebilir. Komite, devrimci çalışmanın değişik alanlarının değişik yetenekleri gerektirdiğini düşünerek mümkün olan en geniş iş bölümüne ulaşmak için çaba harcamalıdır ve bazen sürdüren devrimci çalışmanın en geniş bölümüne ulaşmak için çaba harcamalıdır ve bazen sıkı bir gizli çalışmada başarılı

olmayan, çok iyi bir propagandist olabilir vs.

Propagandistler konusuna gelmişken, bu mesleği buna yatkın olmayan kişilerin üzerine yükleyerek, propaganda düzeyinin düşürülmesini bir kaç kelimeyle eleştireceğim. Hiç bir ayırım yapmadan her öğrenciyi propagandist olarak kabul etmek bizim aramızda bazen alışkanlık haline gelmekte ve her genç çocuk "bir guruba verilmesini" vs. talep ediyor. Buna karşı çıkılmalıdır, çünkü bu büyük zarar verir. İlkeleri tam tutarlı ve gerçekten yetenekli olan çok az sayıda propagandist vardır. (bir kimsenin buraya girmesi için çok çalışması olması ve deney kazanması gerekir); bu tür kişiler böylece ihtisaslaşmalı, tamamen bu tür çalışmaya girmelidirler. Bunlar bir çok konferanslar vermeli ve gerektiğinde diğer şehirlere gönderilmelidir ve genel olarak ta yetenekli propagandistler değişik şehirlere gidip gelmelidir. Fakat yeni başlayan gençlere esas olarak pratik işler verilmelidir ve bu da öğrencilerin gurupları yönetmeleri değildir, ama bu çalışmalar iyimser olarak "propaganda" çalışması diye nitelendirilebilir. Elbetteki, çalışmanın bütünü ciddi pratik işleri yapmayı gerektirir, buna rağmen "yeni başlayanlara" da kolaylıkla çalışma alanı bulunabilir.

Şimdi de fabrika çevrelerine geçelim. Bunlar bizim için özellikle önemlidir: Hareketin temel gücü büyük fabrikalardaki işçi örgütlerine dayanıyor. Bunun nedeni büyük fabrikaların (ve işyerlerinin) sadece işçi sınıfının sayı bakımından hakim kesimini ihtiva etmesi değil, fakat daha önemlisi etki, gelişme ve savaş kapasitesinin yüksek olmasıdır. Her fabrika bizim kaleimiz olmalıdır. Bu yüzden her "fabrikadaki" işçi örgütü kendi içinde mümkün olduğu kadar gizli, dışı doğrudan bir "ağ" sekyini almalı, önerileri her hangi bir devrimci örgütte olduğu gibi mümkün olduğu kadar uzağa doğru ve çok yönlü olarak genişletmelidir. Bir gurup devrimci işçinin bir çekirdek oluşturmaya, önder ve "eğitici" olması gerektiği konusunda da, üzerine basarak duruyorum. "Fabrika çevreleri" de dahil olmak üzere saf işçi veya saf sendika Sosyal Demokrat örgütlenmelerden vaz geçmek zorundayız. Fabrika durumu veya fabrika (işyeri) komitesi (diğer bir sürü guruptan ayırdılması için), fabrikada Sosyal Demokrat çalışmaya sürdürmek için yönetim yetkisini ve talimatları doğrudan doğruya komiteden alan çok az sayıda devrimciden oluşmalıdır. Fabrika komitesinin her üyesi kendini komitenin temsilcisi saymalı, komitenin bütün emirlerine uymak zorunda olmalı ve "savaş alanındaki ordunun" bütün "adet ve yasalarını" bilmek zorundadır, savaş anlarında, katıldığı bu ordudan resmi karar olmadan ayrılma hakkı yoktur. Bu yüzden fabrika komitesinin bileşimi büyük önem taşıyan bir meseledir ve komitenin başlıca görevlerinden birisi bu alt komitelerin iyi örgütlenmelerine eğilmektir. Ben bunu şu şekilde koyuyorum: Komite, üyelerinden bazılarını her yerde fabrika alt komitelerini örgütlenme talimatı verir (ayrıca, diyelim ki, şif veya bu nedenden dolayı bazı işçiler komiteye alınmadılar, fakat bunlar deneyleri, halk tanımaları, uyanıklıkları kurdukları bağlarla yararlı olabilirler). Bu gurup semt temsilcilerine tavşilerde bulunur, bilgi verir, bir dizi toplantılar düzenler, fabrika alt komitelerindeki aday üyeleri dikkatlice kontrolden geçirir, onları sıkı bir teste tabi tutar, gerektiğinde imtihan eder, tek tek denemeye çalışır ve fabrika alt komitesindeki aday üyelerin mümkün olduğu kadar çoğuna sorular sorar ve sonunda da, her fabrika çevresindeki üye listesini komitenin onayına sunar veya yetkili bazı işçilere tam bir alt komite kurma, tayin ve seçme yetkisinin verilmesini teklif eder. Bu yolla komite bu temsilcilerden hangisinin kendisi ile ilişki kuracağını ve ilişkilerin hasıl kurulacağını (genel bir kaide olarak, semt temsilcileri aracılığıyla ancak bu kaideye katkılar yapabilir ve geliştirebilir) tayin eder. Fabrika alt komitelerinin önem bakımından, her alt komitenin M.O. ile doğrudan doğruya irtibat kurabileceği bir adrese ve ilişki kurdukları kişilerle ilgili listeler için emin bir saklama yerine (örneğin, tutuklama anında alt komitenin derhal yeniden kurulması için gerekli olan bilgi, mümkün olduğu kadar dzenli ve eksiksiz olarak, Rus polisinin eline geçmeyecek bir yerde saklanılmak üzere Parti merkezine nakledilmelidir) sahip olmalarına mümkün olduğu kadar önem vermeliyiz. Adreslerin nakli komitenin kendi görevleri ve sorumluluğu altında yapılmalı ve bu adresleri mevcut olmayan bir "demokratik" halkla paylaşma yoluna gidilmemelidir. Son olarakta, birçok üyeden oluşan fabrika alt komitesinin yerine, komiteden bir kişiyi görevlendirmekle (ve sırasıyla onun yerine başkasını) kendini kınırlamanın bazan gerekli veya daha elverişli olduğunu söylemek istemenin dışında bir şey olmasa gerek. Alt komite kurulur kurulmaz, ayrı ayrı görevleri olan, gizlilik dereceleri ve örgütsel biçimleri farklı bir dizi fabrika gurubu ve çevrelerini örgütlemeye başlayacaktır, örneğin yayınları teslim etme ve dağıtma gurupları (bu, kendimize ait gerçek bir posta servisi temin etmek için, sadece yayını dağıtmak için değil, fakat bunların evlere tesliminde, denenmiş yöntemlere sahip olmak için bütün işçi adresleri ve onlara ulaşma yollarına ait kesin bilgiler elde etmek için örgütlenilmesi gereken en önemli görevlerden birisidir); illigal yayınları okuma çevreleri; casusları saf dışı etme gurupları (X); özel olarak sendikal hareketin ve ekonomik mücadeleyi yürüten guruplar; tamamen legal muhtevada (yönetim metodları, vergiler vs.) uzun konuşmalara nasıl bağlanıp, sürdürüleceğini bilen ve güvenle herkesin anlayacağı dilde konuşan, halkı tanıma vs. yeteneğinde olan ajitator ve propaganda gurupları vs. gibi (XX). Fabrika alt komitesi, bütün çevrelerin (veya temsilcilerin) sıkı

çalışmasıyla tüm fabrikayı, mümkün olduğu kadar çok sayıda işçiyi kucaklamaya çalışmalıdır. Alt komitenin çalışmalarının başarısı, bu tür çevrelerin sayılarının fazlalığı, propagandistlerin gezdirebilme yeteneği ve hepsinin üstünde yayının dağıtımındaki düzenli çalışmanın doğruluğu ile, bilgi ve mektupların toplanmasıyla ölçülmelidir.

Toparlarsak, bence, genel tipte bir örgüt şöyle olmalıdır: Mahalli hareketin tümünün önünde, bütün mahalli Sosyal Demokrat çalışmaların önünde bir komite bulunmalıdır. Komiteye tabi olan semt gurupları ve fabrika (işyeri) alt komiteleri şeklinde örgütlenen ve sorumlu temsilcilerin sıkı çalışmasıyla (mümkün olduğu taktirde) işçi sınıfı kitlesinin tümünü kucaklayan kuruluşlar ve kollar olmalıdır. Barış zamanlarında bu ince çalışma, yayınların, bildirilerin, ilanların dağıtılması ve komiteyle gizli irtibatlar şeklinde olacak, savaş zamanlarında ise, gösteriler ve benzeri kollektif faaliyetler organize edilecektir. İkinci olarak komite, hareketin tümüne hizmet eden çevre ve gurupların her çeşidini kuracaktır. (Propaganda, nakil, her çeşit yer altı çalışması vs.). Bütün guruplar, çevreler ve alt komiteler ve komitenin kuruluşlarından veya komitenin kollarından gerektiği gibi yararlanmalıdır. Bunlardan bazıları Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisine katılma isteklerini açıkça söyleyecekler ve eğer komite uygun görürse partiye girecekler ve belirli görevler alacaklar (komitenin genelgeleriyle veya komiteyle anlaşarak), parti organlarının emirlerine itaat etmeyi kabul edecekler, bütün parti üyelerinin haklarından yararlanacaklar ve komiteye üye olmak için o anda aday sayılacaklar vs. Diğerleri Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisine katılmayacaklar ve parti ~~üyeleri~~ üyelerininin kurduğu çevrenin içinde olacaklar yada şu veya bu parti gurubuyla birleşeceklerdir vs.

Bütün iç meselelerde, bütün bu çevrelerin üyeleri elbetteki, bir komitenin bütün üyeleri gibi eğitim durumdadır. Tek istisna, mahalli komite ile kişisel ilişkinin (M.K. ve M.O. ile de) komite tarafından bu amaç için seçilen kişi (veya kişiler) tarafından sürdürülmesi olacaktır. Mahalli komiteye ve M.K. ile M.O. na düşüncelerini iletme hakkına da (fakat kişi olarak değil) sahip olan bu kişi, diğer bütün meselelerde geri kalanlarla eşit durumdadır. Sözü edilen bu istisnai durum eşitlik ilkesinin ihlal edilmesi değil, fakat sadece kesin gizlilik isteğinin bir gereğidir. "Kendi" gurubundan komiteye, M.O. ve M.K. ne bir haberin iletilmesinde başarısızlığa uğrayan bir komite üyesi doğrudan doğruya parti görevini ihlalden suçlu durumuna düşer. Ayrıca, gizlilik derecesi ve değişik çevrelerin örgütsel şekli görevlerin niteliğine bağlıdır: Durunlarına göre, örgütler ("en katı", "en dar örgüt biçiminden", "en gevşek", "en geniş, serbest kurulan ve açık türtüne kadar sıramanan) çok çeşitli olacaktır. Örneğin, dağıtım guruplarında sıkı bir gizlilik ve askeri disiplin olmalıdır. Propaganda guruplarında da gizliliğe uyulmalı fakat disiplin, askeri disiplin derecesinde olmayabilir. İşçi gurupları legal yayınları okurken veya sendikaların ihtiyaçları ve talepleri üzerine tartışmalar düzenlerken daha az bir gizlilik gerekir vs. Dağıtım gurupları RSDİP li olmalıdır ve onun üyelerinden ve görevlilerinden bazılarını bilmelidir. Çalışma şartlarını inceleyenlerin ve sendika isteklerini dile getirenlerin mutlaka RSDİP ne bağlı olmaları gerekmez. Öğrenci, subay veya memur guruplarının kendi eğitim çalışmalarında, bağlı oldukları bir veya iki parti üyesinin, bazı durumlarda partili olduklarından bile haberleri olmanası gerekir vs. Ama bir bakıma, bütün guruplarda kesinlikle azami derecede örgütlenmeyi istemek zorundayız, yani böyle bir guruptaki her parti üyesi gurupta çalışmanın sürdürülmesinden şeklen sorumludur ve bu gurupların her birinin bileşiminin, çalışmasındaki tüm mekanizmanın, ve bu çalışmanın muhtevasının M.K. ve M.O. tarafından mümkün olduğu kadar tam olarak bilinmesi için her tedbiri almaya mecburdur. Merkezin hareketin tümü hakkında tam bir bilgisi olabilmesi için, çeşitli parti görevlerine mümkün olan en geniş çevrelerden devrimciler seçilebilmesi için, Rusyanın her yerindeki benzer nitelikteki bütün gurupların birbirlerinden öğrenecekleri şeyler için (merkezin aracılığıyla), ve ajan provakatörlerin veya şüpheli kimseler ortaya çıktığında uyarıda bulunabilmek içinde bu gereklidir-tek kelimeyle, her durumda bu kesinlikle ve hayati bakımdan gereklidir.

(X) İşçilere şunu anlatmalıyız ki, casuslar, ajan provakatörler ve hainler bazen öldürülmelerine rağmen, elbette bu tamamen engellenemiyor; bu bir sistem haline getirmek istenmeyen bir şeydir ve yanlıştır. Biz casusların maskelerini düşürerek onları zararsız hale getirip, tasfiye etme yeteneğindeki bir örgütü yaratma yolunda büyük çaba harcamlıyız. Bütün casuslarla uğraşmak imkansızdır, fakat onları dışarı atacak ve işçi sınıfı yığınlarını eğitecek bir örgütü yaratmak hem mümkündür ve hemde gereklidir.

(XX) Bize aynı zamanda, gösteri olaylarında ve hapisten adam kaçırma eylemlerinde vs. askeri eğitim görmüş işçilerin veya özellikle güçlü ve atik işçilerin alındığı savaş gurupları gereklidir.

Bu iş nasıl yapılmalıdır? Komiteye düzenli raporlar vererek, M.O. na mümkün olduğu kadar çok sayıda ve mümkün olduğu kadar muhtevası geniş raporlar yollayarak, M.K. nin ve mahalli komitenin üyelerinin değişik çevrelere uğramalarına sağlayarak ve son olarak bu çevrelerle sağlanan bağların listesini, yani saklamak amacıyla her çevredeki bir çok üyenin isimlerini ve adreslerini (M.O. nun ve M.K. nin parti bürosuna) iletmeyi mecburi kılarak. Raporlar verildiğinde ve kurulan bağlar iletildiğinde, bir çevreye bağlı olan parti üyesinin görevini yaptığını söylemek ancak mümkün olabilir; ancak bundan sonra bir tüm olarak parti, pratik çalışma sürdüren her çevreden bir şeyler öğrenme durumuna gelecektir; eğer çeşitli çevrelerle bağlar sağlandıysa, M.K. nin bir delegesi için derhal çözümler bulmak ve ara verilen çalışmayı sürdürmek her zaman kolay olacaktır. Bir komitenin tutuklanmaları ve darbeler bizim için şiddetini kaybetmez. Her zaman yedekte hazır olan liderlerin yerini değiştirecektir. Raporlarla ve iletilemesinin, gizliliğe uyulması gereği nedeni ile imkansız olduğu söylenmesin; bir here, gizliliğe uymak arzu edilen bir şeydir, ancak komitelerimiz, M.K. veya M.O. olduğun, rapor ve ilişkileri iletme daima mümkündür ve daima mümkün olacaktır.

Bundan bütün parti örgütü ve bütün parti çalışması için büyük önemi olan bir ilke çıkıyor: ortay hareketin pratik ve idmolojik önderliği ve proletaryanın devrimci mücadelesi ile ilgili olarak mümkün olan en geniş merkeziyetçilik gerekirken, parti merkezine (ve böylece tüm olarak da partiye) hareket hakkında bilgi verme konusunda ve partiye karşı sorumluluk konusunda en geniş ademi merkeziyetçilik gereklidir. Hareketin önderliği, büyük pratik deneye sahip profesyonel devrimcilerden oluşan mümkün olan en az sayıdaki en homojen guruplara devredilmelidir. Harekete katılma, proletaryanın (ve halkın diğer sınıflarının) mümkün olduğu kadar çok sayıda en ayrı ve heterojen guruplarını içine elacak şekilde genişletilmelidir. Yalnızca bu gurupların herbirinin çalışmaları ile ilgili kesin bilgi sahibi olmakla değil, fakat aynı zamanda onların bileşimi ile ilgili en geniş bilgi ile de, parti merkezi daima önce gelmelidir. Biz hareketin önderliğini merkezileştirmek zorundayız. Biz aynı zamanda merkeziyetçilik (istihbaratın merkezileştirilmesi imkan dahilinde olduğu sürece, bu önerli neden yüzünden) tek tek üyelerin, çalışmaya katılan herkesin ve partiye bağlı veya onunla işbirliği eden her çevrenin kendi kesiminde partinin sorumluluğunu desentralize etmek zorundayız. Bu ademi merkeziyetçilik devrimci merkeziyetçiliğin esas ön şartı ve onun esas düzelticisidir. Ancak merkeziyetçilik sonuna kadar sürdürülebilirse ve bir M.O. na ve bir M.K. ne sahip olursak, küçük de olsa her gurup için bu komitelerle irtibat kurmak mümkün olabilir ve sadece irtibat kurmak değil, fakat yılların deneyiyle kurulan sistemlerin tesadüfi bileşiminden dolayı ortaya çıkacak olumsuzlukların gidermek mümkün olabilecektir. Şimdi artık parti içinde gerçek birliğe ve gerçek bir yönetici merkezin yaratılmasına doğru yaklaşıyoruz, şunu daima hatırlamalıyız ki, biz aynı zamanda gerek merkeze karşı sorumluluk konusunda ve gerekse, merkezi parti cihazının bütün alanlarında bilgi sahibi kılmak konusunda azami ademi merkeziyetçilik uygulamazsak, merkez güçsüz kalacaktır. Ademi merkeziyetçilik, genellikle hareketimizin en acil pratik ihtiyaçlarından birisi olarak bilinen isbölümünün bir yönünden başka bir şey değildir. Eğer parti merkezinin, eski tipteki mahalli komiteler tarafından doğrudan pratik çalışmadan koparılması devam ederse, bir örgütün yönetici kuruluş olarak rezmen tanınması, şeklen B.K. nin kurulması hareketimizi gerçek anlamda birleştiremez ve militan bir parti yaratamaz. Eski mahalli komiteler bir taraftan, devrimci çalışmanın özel bir türüne kendini vermeyen, bazı özel kişiler için sorumluluklar almayan, girişilen ve iyice düşünülmüş bir işi sonuna kadar götürmeyen ve her biri her çeşit işi sürdürmeye kalkışan karışık kişilerden oluşarak, gürültü patırtı içinde zaman ve enerji kaybederken, diğer taraftan öğrenci ve işçi yığınlarının çevreleri vardır. Ve bunların yarısı bile komite tarafından bilinmemektedir, diğer yarısı ise tam bir hantallık içinde, özel bir ihtisaslaşmadan yoksun, profesyonel devrimcilerin deneyinden veya diğerlerinin deneyinden yararlanırken çok az şey almakta, komite kendileriymiş gibi "her şey hakkında" sonu gelmeyen konferanslarla, seçimlerle, tüzük taslaklarıyla uğraşıyorlar. Merkezin iyi çalışabilmesi için, mahalli komitelerin kendilerini yeniden örgütlemeleri gerekiyor; mahalli komiteler daha da ihtisaslaşan ve daha "iş yapar" örgütler olarak, şu veya bu alanda gerçek "üstünlüğe" ulaşmak zorundadır. Merkez sadece tavsiye ile, ikna ile ve tartışmayla (bugüne kadar olduğu gibi) yetinmemeli, orkestrayı gerçekten yönetmeli, kimin nerede, hangi çalgıyı çaldığını tam olarak bilmelidir; her aleti çalarkeh nerede ve nasıl bir talimat alınmıştır; kim niçin ve nerede orkestranın ahengini (müziğin kulağa cızırtılı gelmesiyle) bozuyor; uyumsuzluğu düzeltmek için kimin, nerede ve nasıl yeri değiştirilecektir vs. Şu anda bu açıkça itiraf edilmelidir ki bir komitenin gerçek iç çalışması hakkında, bildirileri ve genel mektuplardan öğrendiklerimiz hariç ya hiç bir şey bilmiyoruz yada dostlardan veya bilgi sahibi olanlardan öğreniyoruz. Ancak Rus işçi sınıfı hareketine önderlik etmek ve otokrasiye karşı genel ayaklanma hazırlama iddiasındaki büyük bir partinin kendini bununla sınırlandırmasını düşünmek gülünçtür. Komite üyelerinin sayısı azaltılmalıdır; her birisi yararlı olacakları bir yerdeki, belirli, önemli

ve özel bir görev verilmeli; özel ve çok küçük bir yönetici merkez kurulmalı; parti temsilcilerinin çalışması, komiteyi her büyük fabrikaya bağlayacak, yayının düzenli olarak dağıtılmasını sürdürecektir ve merkezin önüne dağıtımın ve çalışmanın bütün mekanizmasını serecek biçimde geliştirilmelidir; son olarak da, çeşitli işleri üzerine alacak veya Sosyal-Demokratlara yakın olan kişileri birleştirecek, onlara yardım edecek ve onları Sosyal-Demokrat yapmaya hazırlayacak çok sayıda grup ve çevreler mutlaka kurulmalıdır, böylece komite ve merkez daima bu çevrelerin çalışmalarından (ve bileşiminden) haberdar olacaktır. - bunlar St. Petersburg ve diğer parti komitelerinin yeniden örgütlenmeleri ile ilgili çizgilerdir; işte tüzük meselesinin biraz önem taşımalarının nedeni budur.

Tekliflerimi daha açık hale getirmek için Tüzük taslağını incelemekle işe başladım. Ve sonuç olarak öyle sanıyorum ki, Tüzük olmadan da her çevre için ve çalışmanın her yönü için sadece düzenli raporlar hazırlayarak ilerlemenin mümkün olduğu, gerçekte okuyucuya akla ~~yakın~~ yakın gelecektir. Tüzüğe kim ne koyabilir? Komite herkesin çalışmasına rehberlik ediyor (bu olduğu gibi açıktır.). Komite bir yürütme grubu seçiyor (bu her zaman gerekli değildir ve gerekli olduğu zamanda bir tüzük meselesi değil, grubun bileşiminden ve aday üyelerinden merkezi bilgi sahibi etmek meselesidir). Komite, çeşitli çalışma alanlarını üyeleri arasında taksim eder, her üyesini komiteye düzenli raporlar vermek ve M.O. ve M.K. 'ni çalışmanın gelişmesini bildirmekten sorumlu tutar (burada da güçlerimizin zayıflığı yüzünden her tarafa gitmesi sık sık gerçekleşmeyecek olan Tüzüğe bir madde eklemekten çok, yapılan her şeyden merkezi bilgi sahibi etmek daha önemlidir.). Komite kimlerin kendi üyesi olduğunu tam olarak ~~tanımlamalıdır~~ tanımlamalıdır. Komiteye yeni üyeler Komite üyelerinin kararıyla alınır. Komite semt komitelerini, fabrika alt komitelerini ve belirli grupları seçer (eğer bunları sıralamak isterseniz bunu yapamazsınız ve tüzükte onları sıralamak için kesin bir nokta yoktur); onların örgütlenmeleri hakkında merkezin bilgi sahibi olması yeterlidir. Semt komiteleri ve alt komiteler aşağıdaki çevreleri örgütlerler... Bu türden değişik grupların ve alt grupların çalışmalarına ilişkin, pratik olarak genel bir parti deneyimiz olmadığından (ve bir çok yerde hiç yoktur) şu anda böyle tüzükler hazırlamanın fazla bir yararı olmayacaktır ve deney kazanmak için gerekli olan tüzük değil, fakat parti için bir istihbarat teşkilatıdır. Mahalli örgütlerimizden herbiri şimdi tüzüğün tartışılmasına en az birkaç gecesini verirler. Eğer bu işi yapmak yerine her üye bu zamanı, özel görevini Partinin tümüne detaylı ve iyi hazırlanmış bir rapor vermeye ayırırsa, çalışma yüz kere daha yararlı olur.

Ve bu, devrimci çalışmanın her zaman kendisini Tüzüğün yararsız olduğu belirli bir örgütsel biçime vereceği anlamına gelmez. Hayır, belirli bir örgüt biçimi gereklidir ve biz mümkün olduğu kadar çalışmamıza böyle bir biçim vermek için çaba harcamak zorundayız. Buna, düşünüldüğünden daha fazla genişlik kazandırmak uygundur ve hedefe tüzük aracılığıyla değil, fakat tam ve kesin bilgileri Parti merkezine iletmekle ulaşılabilir; ancak bundan sonra gerçek bir sorumluluğa ve (Parti içi) tabana bağlı gerçek bir örgüt biçimimiz olacaktır. Aramızdaki ciddi ilişkilerin ve görüş ayrılıklarının gerçekte "Tüzükten yana" verilen oylarla değil, fakat mücadeleyle giderileceğini hangimiz bilmiyoruz ki? Parti hayatının son üç dört yılında, komitelerimizin bir çoğunun tarihini böyle bir iç çalışmayı doğruluyor. Bu çelişkinin belirli bir şekil almasına şükredelim: Bu durum partimiz için daha fazla öğretici olacak ve bizim başarılarımıza daha da deney katacaktır. Fakat hiç bir tüzük böyle yararlı ve esaslı bir belirliliği olan örgüt biçimi yaratamaz; bu ancak Parti içindeki her şeyin bilinmesiyle gerçekleşebilir. Otokrasi şartlarında Parti merkezini Parti olaylarından ve meselelerinden düzenli olarak haberdar etmenin dışında hiç bir aracımız ve silahımız yoktu.

Ve ancak bu Parti içi istihbaratı geniş bir ölçüde uygulamayı öğrenirsek, değişik örgütlerin görevlerini yerine getirirken deney kazanma imkanımız olabilir. Ancak uzun yılları içine alan böyle bir geniş deneyin temelleri üzerinde, gerçekten kâğıtta kal-
mayan bir tüzük hazırlayabiliriz.

(5) - Bir Yoldasa Örgütsel Görevlerimiz Üzerine Mektup, St. Petersburg'lu Sosyal-Demokrat A.A. Shneyerson'un (Yeryoma), o şehirdeki Sosyal-Demokrat çalışmanın örgütlenmesi yoluna ilişkin mektubuna verilen cevaptır.

Lenin ve yakın arkadaşlarının Aralık 1895'de tutuklanmalarından sonra,"ekonomist-ler"adım adım,işçi sınıfının kurtuluşu için mücadele ligasını kontrol altına aldılar.Yeraltı ve Merkezi Devrimciler örgütünün yaratılması için savaşan devrimci marksistlerden ayrı olarak"ekonomistler"siyasî mücadelenin önemini inkar ettiler ve seçim ilkesine dayanan geniş bir işçi sınıfı örgütü yaratmak için çabalayarak,işçilerin ekonomik çıkarlarının anlık savunuculuğu,yardım bankaları ve benzeri örgütlerin kurulması başlıca amaçlarıydı."Ekonomistler" Mücadele Ligasını uzun süre kontrolleri altında tutarak,ona kendi örgütsel yapılarının da damgasını vurdular:Liganın işçi sınıfı üyeliği(işçilerin örgütü diye adlandırılması)suni olarak entelektüel üyelere ayrıldı.Liga'nın gevşek örgütü,işçilerin otokrasiye ve burjuvaziye karşı devrimci mücadelesine önderlik etmekten çok,mücadelenin sendikal biçimine daha çok adapte olmuştu.St.Petersburg örgütünde İskracılarla ekonomistler arasında gelişen mücadele,1902 yazında Iskra çizgisinde yürüyen R.S.D.I.P.'nin St.Petersburg komitesinde ortaya çıktı.

Iskra'nın 15 Aralık 1902 tarihli 30.sayısında şöyle deniliyordu"işçilerin örgütünü temsil eden işçilerin(işçi örgütünün en yüksek kuruluşunu teşkil etmektedir)katıldığı St.Petersburg'un dışında yapılan Haziran toplantısında iki mesele ortaya çıktı.Bu meseleler şunlardı:1)Rus Sosyal-Demokrat hareketindeki iki eğilim:başından beri St.Petersburg'ta görülen eski"ekonomist"eğilim(x),2)Örgüt ilkeleri("demokratizm"veya bir "devrimciler örgütü").Her iki meselede de işçilerin tümü"ekonomizme"ve"demokratizme" kesinlikle karşı çıktılar ve Iskra'nın çizgisini desteklediler."

St.Petersburg Mücadele Liga'sını Iskra'nın örgütsel ilkelerinin ruhuyla yeniden yaratmak için,Iskra örgütünün,işçi örgütünün ve St.Petersburg Komitesinin temsilcilerinden oluş bir komite kurulmuştu.Buna rağmen"ekonomistler"in lideri olan Tokarev,St.Petersburg Komitesinin Iskra'nın çizgisini desteklemek için aldığı karara katılmadıklarını beyan ederek,işçi örgütlerinin adıyla bir komite kurdular ve İskracılara karşı mücadele yürüttüler.İskracılar ise,işçilerin desteğiyle durumlarını sağlamlaştırma ve St.Petersburg örgütü içindeki güçlerini savunma imkanlarına sahiplerdi.Lenin'in parti örgütü için geliştirdiği ve planına somut bir biçim verdiği Bir Yoldaş Mektup,St.Petersburg'a"ekonomistlere"karşı mücadele arttığı bir sırada ulaştı.Mektup elle çoğaltılmıştı ve St.Petersburg'lu Sosyal-Demokratlar arasında dağıtıldı.Haziran 1903'te Sibirya Sosyal-Demokrat Birliği tarafından RSDİP Örgütlerinde Devrimci Çalışma Üzerine(Bir Yoldaş Mektup) başlığı altında illegal olarak yayımlandı.Bu mektup Lenin'in ön-sözünden,ilavesinden ve aynı zamanda broşürün baskıya hazırlanmasından sonra,RSDİP Merkez Komitesi tarafından ayrı bir broşür olarak yayımlandı.Mektup Sosyal-Demokrat örgütlerde geniş-biçimde dağıtıldı.1902-1905 polis arşivleri,Moskova-Riga,Rotzof,Nakhiçhevan,Nikolayef,Krasnoyarsk,Irkutsk ve diğer yerlerdeki polis başkanlarında mektubun bulunduğunu kaydediyor.

S.B.K.P.Merkez Komitesi Marksizm-Leninizm enstitüsünün arşivlerinde Mektub'un,Lenin'in aşağıdaki notunun da bulunduğu,birinci sayfasının el yazması vardır:"genel olarak St.Petersburg komitesine ve özel olarak da yoldaş Yeryoma'ya(Lenin'den)".

(x)Iskra ve Zarya'nın temsil ettiği devrimci eğilim.